

buk Lajos Zsuzsi, Simon Márton Rózsa, vagy Nyisztor Lajos Eva, stb. Magyar fiúknak furcsán hangzik, de az erdélyi már megszokta. Romános elnevezési mód ez, az asszony férje neve mellett keresztnévét is viseli. Valamennyien így mondják magukat s amikor figyelmeztetem őket, hogy ez romános dolog, szomorúan elmosolyodnak:

— Megszoktuk Bukovinában...
— Románul beszélnek-e?
— Az iskolában csak románul tanultunk, de azért nem beszélünk, mert nem akartunk beszélni sohasem...

Románul beszélek hozzájuk, látom a szemükről, hogy minden szavamat értik, de egyetlen román szóval sem válaszolnának reá, a világ minden kincséért sem! Az embernek összeszorul a szíve az örömtől: ime, a magyar fajta esodálatos ellenálló ereje. Másfél száz esztendőn át éltek az elnyomó, szorító, fojtogató román néptenger kelés közepén, apjuk, nagyapjuk, dédapjuk is ott született már, de azért édes, zamatos székely kiáltással beszélnek a magyar nyelvet és román szavakat nem kevernek a beszédbe. Illetőleg egyetlen román kifejezésen rajtakaptam: egy menyecskét:

— Asszony? — kérdeztem, mert láttam a jegygyűrűjét.
— Honnan tudja a kúsasszony? — kérdezett vissza.
— Jegygyűrűt visel.
— Azt purtáljuk munk akkor is, ha nem vagyunk asszonyok...
— Hordjuk! — igazította egyenesbe egy idősebb asszony.

ABC-könyv, biblia, újság

Kivallattam őket, hogyan őrizték meg ilyen szépen, tisztán a székely-magyar nyelvet.

— Az apa tanította a fiát, az anya a leányát s így...

— Olvasni, írni hogy tanultak meg?

— Volt ABC-könyvünk, titokban adtuk háziről-házra. Hogy honnan jött? A jó Isten a megmondhatója... Mi úgy gondoltuk, hogy Kolozsvárról...

Aztán meg olvastuk a Bibliát, Újságot is kaptunk. Az ar' megőrizte a magyarságnak ezeket az idegenbe szakadt szörvány-magyarokat, első sorban a katolikus vallás volt. A vallás és a nemzet itt két évszázadon keresztül egyet jelentett.

— Németh Kálmán plébánosunk a templomban mindig azt prédikálta, hogy oktassuk magyarság-ra a gyermekeinket és ne házasodjunk össze az oláhokkal...

— Oláhok is laktak a falvakban?

— Józseffalván igen... Vegyesen laktunk, de azért a magyar legény nem vett el oláh lányt!

— Hát az megtörtént, hogy magyar lány oláh legényhez ment?

— Úgencsak megtörtént. De akkor az oláh legénynek előbb a mi vallásunkra kellett kereszt-

elkednie és nem hagyhatta kint az üngt...

Ime, a magyarság elpusztíthatatlan beolvasztó ereje. Az oláh legényből magyar lett a szentistváni szellemi, a keresztség és a tántoríthatatlan magyarság akarataiból...

Az egyik kis mezitlábos már magyar verseket is tud. Mindenekelőtt a Himnusz néhány sorát, aztán katonás, pattingó rimket hadar:

— Elbirom a fényes kardot, felpattanok a lo-vamra, kinyargalok a csatába! — mondogatja.

A körülöttünk álldogáló katonák szeme felragyog a kis bukovinai magyar szavára. Már kezdik osztogatni az ebédet: finomillatú babfőzelék, személyenkint 10 deka kolbásszal és hagymáspaprikával lecsorgatva... Jó a hadsereg kocsija, a

faradt, éhes bukovinai magyar testvérek boldogai kanalazzák. Körben telepszének le a fűben és szinte áhítattal esznek. Mint egy nagy család...

Még csak egy kérdést: Emberek, testvérek, magyarok, milyen reményekkel indultok el most, két száz év után az új honfoglalásra?

A válasz egybehangzó: boldog reményekkel. Nem kérdezik, hogy merre, hová, hiszen tudják, hogy végre saját hazájukban jutnak földhöz, házhoz, kenyérhez a Bukovinában hagyott és véres verejtékkel megszolgált kis kunyhók, földek helyett. Szegényen jöttek el, de szívükben ott dobog a magyar honfoglalók csodálatos életereje, szebb, boldogabb magyar jövő reményeége...

CSANYI PIROSKA.

Kedvező fizetési feltételekkel!

szerezhetik be férfi, női, gyermek ruházati szükségletüket vásárlási könyvükkel köztisztviselők, közalkalmazottak, nyugdíjasok és egyéb kategóriájú fixfizetésűek a TRIBON RUHAZATI Rt. szegedi képviselőlet útján, Oroszlán u. 6 (udvarban). Városi jóléti utalvánvra 12 havi folvósz. hitel.

Tízezer pengőbe kerül a rókusai tornacsarnok kijavítása

A város a kultusz-, a belügy- és honvédelmi minisztertől kéri a nagyarányú javítások elvégzését

(A Délmagyarország munkatársától) A polgármester felterjesztésben kérte a kultuszminisztertől, a belügy- és honvédelmi minisztériumtól a rókusai tornacsarnok kijavítását. A közoktatásügyi miniszter ugyanis szeptember 1-én újra át akarja adni hivatásának a tornacsarnokot, de a tornacsarnok jelenlegi, megromlott állapotában nem adható át céljának.

A polgármester felirata előadja, hogy a tornacsarnok nagyméretű tatarozásra szorult. A tetőt fedő bőrfedéssel a kátrány teljesen lekopott s miután a havat olyképpen tisztították, hogy csakánnyokkal kúsztak fel a tetőre, a bőrfedés teljesen tönkrement, mindennél beszakadozott és átcserelésre szorult. Az erdélyi menekültek a tornacsarnokban főztek, mosták, ruhát szárítottak, a falak átmedvesedtek, penészt kaptak. A két oldalterasz fa-cement fedését meg kell újítani, a palafedést át kell rakni, a törött ablakokat pótolni s az összes termék nedves falait újravakolni. Ezek a munkálatok a mérnöki hivatal költségvetése szerint 10.000 pengőt igényelnek. Amennyiben a fa-mennyezet korhadt volna, azt egyelőre, a bőrfedés eltávolítása előtt nem lehet látni, úgy a költségek még 10.000 pengőnél is többet emésztene fel.

A közoktatásügyi minisztérium annak idején, amidőn a tornacsarnokot átadták rendel-

tetésének, vállalta a karbantartási költségeket. Azonban a mostani megromlott állapot nem a természetes elhasználódás következménye s erre való tekintettel a város csupán aziránt fordult kéréssel a minisztériumhoz, hogy a dologi kiadások költségeit meghaladóan: 2000 pengővel járuljon hozzá a tornacsarnok javítási munkálatainak költségéhez. A belügyminisztériumtól 4000 és a honvédelmi minisztériumtól szintén 4000 pengő rendkívüli segítyt kér a város a tornacsarnok rendbehozására. Hivatkozik a polgármester arra, hogy Szeged városa rendkívül súlyos helyzetben van, a két éven keresztül bekövetkezett árvizek miatt a város anyagi helyzete megrendült s a tornacsarnok tatarozási munkálataira semmiféle fedezete nincs.

Mindenkit érhet baleset, ezért a balesetbiztosítást senki sem nélkülözheti?

— Az olyan egyénnek, akinek belülről elégtelen s ezért emésztése meg van zavarva és aludni nem tud, ajánlatos korán reggel egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet éhgyomorra inni, mert ennek hashajtó hatása alapos és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát!

A tékozló fiu

— Harmincéves érettségi találkozóra — (1911—1941)

Mint messze ment, könnyelmű és hiú,
Lidércfényt űző tékozló fiú,
Ki elherdálta kincsét — semmiér'
S bűnbánó szívvel egyszer hazatér, —
Ugy térünk meg mi is — keresve itt
Az ifjúság eltűnt emlékeit,
E régi házba, várva ölelést,
Te hiú, te áldott kirepítő-fészek!

Harminceszor nyílt a muskátlivirág,
Hogy küszöböd utolszor léptük át.
Csupa remény volt akkor még szívünk,
Nem tudtuk, hogy mi vár ránk odakünt.
Hogy ami esábit: kívül csupa fény,
Belül sivar, kietlen és kemény.
Hogy ábránd csak, miért a lelkünk égett...
Megpróbált és meg is tiport az élet.

Milyen harminc év volt ez, Istenem!
Kavargó örvény, roppant sirverem,
Mely mindent elnyelt kegyetlen, mohón:
Várost, országot, népet, büszke trónt.
Eszmény és bálvány egykép sárba hullt:
Nem volt jövőnk, de sajtott még a múlt.
S titokba mértük csak remélni sokszor,
Hogy eljő még a költő-várta jobb kor.

Hogy éltük volna át e bőszi vihart.
Ha Isten meg nem óvja a magyart.
Ha Horvá Miklós ki nem bontja itt

A zászlót, melynek jelszava a hit?
Ha lelkünkben hű örökmécs gyanánt
Nem ég a tiszta, fényes, égi láng,
Mely itt gyulladt ki, itt, e régi házba:
A Kalazanti József tiszta lángja?

De itt égett szívünkben szüntelen,
Utat mutatva felhős éjjelen;
A zord idők ködös mesgyéin át
Kis csapatunk így vágta át magát.
Ez örökmécs, e hű szegedi fény,
Ez vezetett az élet tengerén,
Hol a kísértés sziréndalát fújja...
Így értük el e küszöböt ma újra.

Megilletődve lépünk át megint.
De jaj, ha bús szemünk körültekint,
Hiányzik sok-sok meghitt, kedves arc, —
Halottak nélkül nincsen földi harc! —
Tanárok és pajtások, ó, de hány!
Ritkul a sor már harminc év után!
S ki megmaradt, tündöve arra gondol:
Máholnap én is kiállok a sorból...

S eszébe jut egy asszony, kit szeret,
A feleség, egy drága kis gyerek,
Kit itt kell hagyni tán idő előtt,
S szemére látvott von egy furesz köd...
Nem, nem, mi ez?! Ma sírni nem szabad.
Hisz örömmünne ez a nyári nap!
S habár az ősz ezüstjét ránk ezítálja,
Legények volnánk még, vagy mi a fránya!

S ha tán kevés is kincsünk, érdemünk,
A legtöbb kincs, az itt maradt velünk:

A hit, amelyet itt oltott belénk
A plarista szellem. Ezt a fényt,
E tiszta lángot úgy adjuk tovább,
Mint marathoni futó adja át
Az égő faklyát. Mint a hű staféta.
Futásunk így vidám, ünnepi séta.

Ma megállunk egy percre. Tiszteleg
Halottaink előtt e kis sereg.
Köszönti az élőket sorra mind,
Beül a padba régi rend szerint,
S boldog diáknak álmódva magát,
Az illúzió kék felhőin át
A régi osztály újra elé tárul,
S az osztályfőnök — Kiss István tanár úr...

A régi osztály... Együtt van megint...
Ó, tartsunk össze! Tombol odakint
A bőszi vihar. A világ lángban áll;
Ki tudja, úszke kit, hogyan talál?
Fogjunk kezét! Egymást ne hagyjuk el!
A zászlót nézzük: rajta ott a jel,
Amely nélkül nincs boldogság, se béke:
Az emberszívek örök menedéke.

Fogadjuk meg, akármilyen lesz velünk,
Mi magyarok és emberek leszünk!
Hogy emelt fővel lépünk újra át
E régi hajlék áldott eszernakát.
Mert mögöttünk az érettségi rég,
De ezután jön csak az igazi még!
És ez a vizsga lesz a nagy examen!
Letesszük azt is. Isten adja! Amen!